

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

Internal Quality Assurance Implementation of Basic Education Institutions  
under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2

สุวนันท์ ชุ่มสวัสดิ์<sup>1</sup>, รศ.ดร.สุพจน์ แสงเงิน<sup>2</sup>

Suwanan Chumsawat<sup>1</sup>, Assoc Prof. Dr. Supot Saeng-ngoen<sup>2</sup>

คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

### Abstract

This research aimed to study and compare the quality assurance operations of basic education institutions under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2. Categorized by professional position and school size. The sample comprised 332 participants, including administrators, teachers, and personnel responsible for quality assurance. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire, which demonstrated a reliability coefficient of .88. The statistics used for data analysis included percentages, means, and standard deviations. The hypotheses were tested using the t-test and F-test.

The research results found that:

1. The overall quality assurance performance within basic education institutions under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 was rated at a high level. Among the various dimensions assessed, the highest mean score was observed in the areas of monitoring and evaluating school performance, as well as implementing measures to enhance schools in alignment with educational standards. This was followed by the evaluation and inspection of educational quality within schools. The lowest mean score was recorded for the submission of self-assessment reports.

2. A comparison of internal quality assurance operations within educational institutions under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, based on respondents' professional positions, revealed statistically significant differences at the .05 level. Considering each aspect, the differences in educational standards setting and the evaluation and inspection of educational quality within the institution were statistically significant at the .05 level. However, the differences were not statistically significant at the .05 level when the data were classified by school size.

**Keywords:** Quality Assurance Operations, The operation of educational institutions

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ จำนวน 332 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติที และสถิติเอฟ

### ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กับด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**คำสำคัญ:** การดำเนินงานประกันคุณภาพ, การดำเนินการของสถานศึกษา

## บทนำ

แผนแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะหมวดที่ 6 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอกโดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องบนหลักการมีส่วนร่วมและการพัฒนาภาระความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบเป้าหมายสูงสุดของการประกันคุณภาพประกันการศึกษาของสถานศึกษาคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นทั้งคนเก่ง คนดีและมีความสุขอันจะเป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศต่อไป โดยที่ "ครู" เป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและการ

ประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพสามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ สามารถกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาได้และสามารถดำเนินการให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของครูในระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอกพร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: 17)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โดยได้กำหนดในหมวดที่ 6 มาตรฐาน 47 วรรคแรกว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและวิธีการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อ

สาธารณชนเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอก โรงเรียนทุกแห่งต้องนำสาระที่กล่าวไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพโดยกำหนดหน่วยงานที่ดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งกับนักเรียนและบุคคลในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้นและทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและทำให้สถานศึกษาได้รับความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดสถานศึกษา

## ขอบเขตการวิจัย

### ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

**ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนสถานศึกษาทั้งหมดจำนวน 292 โรงเรียน

**ขอบเขตด้านพื้นที่**

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

**ขอบเขตด้านเวลา**

ปีการศึกษา 2568

**ทบทวนวรรณกรรม****การประกันคุณภาพการศึกษา**

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร (Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin. 1994: 45)

การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่อง ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนดโดยองค์คณะบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ (Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin. 1994: 45) ในระบบการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 31) โดยมีสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการ

การศึกษาชั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเสนอตาม ลำดับสายงาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 34)

2. กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็น ไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 48) และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี โดยสำนักงานรับ ร่องมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 49)

กาญจนา ศรีเรือง (2555: 22) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลักสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการบริหาร และสามารถตรวจสอบได้ ประพฤติ จัดว่าเป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดั่งามถูกต้อง อันเป็นที่ประสงค์ของสังคม

สรุปได้ว่า สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถ จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลนอกจากนี้การประกันคุณภาพยังเป็นการจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรที่ดำเนินการโดยการวางแผนออกแบบเป็นการจัดการเพื่อคุณภาพของผลผลิตอย่าง

มีประสิทธิภาพ มุ่งปฏิบัติกิจกรรมทุกด้านอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะสร้างความมั่นใจตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของลูกค้า นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

### ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 กล่าวถึงหลักการ ประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยแบ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่อง ของสถานศึกษาที่ต้องจัดทำโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่การ ประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระ และมีความเป็นกลางมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินตามมาตรฐานของ สถานศึกษาทั่วประเทศและดำเนินการทุก ๆ 5 ปีและตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่ กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance : IQA) จึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงแล้ว ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษายังใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากหน่วยงานภายนอกคือ สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถ สะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนเกิด ความมั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

### แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ)  
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรออกแบบระบบการประกัน คุณภาพภายในที่มีแนวทางหลัก ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมาย ความสำเร็จ
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR: Self – Assessment Report)
7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ภายใต้การใช้ผลการประเมินคุณภาพ ภายในให้เกิดประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ประกาศสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง (แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561) การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เน้นการใช้แผนพัฒนาการจัด การศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ควบคู่กัน เพื่อให้เกิด ความชัดเจนเหมาะสม และสามารถดำเนินการพัฒนาสู่อนาคต ได้อย่างเป็นระบบ และมีการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งเน้น

ความเป็นระบบ มีความเป็นเหตุเป็นผล ยึดกระบวนการเชิงกลยุทธ์เพื่อการดำเนินการ จึงต้องเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

สรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตามแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติทั้งระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องใช้ทั้ง 6 ด้านดังนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด ที่สะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างแท้จริง สามารถใช้เป็นสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษาเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไปและเป็นสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

## วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนสถานศึกษาทั้งหมดจำนวน 292 โรงเรียน

### 2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 166 โรงเรียน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเก็บ

ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดย คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การประเมินผลและตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 6) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด ศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 44 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. บันทึกเสนอให้สำนักงานประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้ว เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

### ผลการวิจัย

#### ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน n	ร้อยละ %
<b>ตำแหน่ง</b>		
ผู้บริหารสถานศึกษา	166	50.00
ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ	166	50.00
<b>รวม</b>	<b>332</b>	<b>100.00</b>
<b>ขนาดสถานศึกษา</b>		
ขนาดเล็ก	56	33.70
ขนาดกลาง	84	50.60
ขนาดใหญ่	26	15.70
<b>รวม</b>	<b>166</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 166 คิดเป็นร้อยละ 50 และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ จำนวน 166 คิดเป็นร้อยละ 50 และเมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 56 โรง คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 84 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.60 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 26 โรง คิดเป็นร้อยละ 15.70

**ตารางที่ 2** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	.62	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.33	.35	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.43	.44	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.51	.27	มากที่สุด
5. การติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.57	.23	มากที่สุด
6. การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง	4.08	.47	มาก
<b>รวม</b>	<b>4.36</b>	<b>.24</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ( $=4.36$ , S.D.  $=.24$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ( $=4.57$ , S.D.  $=.23$ ) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ( $=4.51$ , S.D.  $=.27$ ) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ( $=4.08$ , S.D.  $=.47$ )

## อภิปรายผล

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากจากสถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสอดคล้องกับวันทนา เนื่องน้อย (2559. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า 1) ระดับการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ได้แก่ครูและ

บุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้อง กับวรรณภูมายนันทะแสง (2564 : บทคัดย่อ) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบระดับ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 159 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบที(t – test แบบ Independent samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x} = 4.11$  , S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านยกเว้นด้านการจัดระบบบริหารและด้านสารสนเทศและด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ธาณีโต (2561) ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัด กรุงเทพมหานครการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 76คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนค่า 5ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 – .72 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่

(t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อย 2. ผลการ

เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานและ ขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการดังนี้ เชิญวิทยากรมืออาชีพมาชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องเตรียมพร้อม ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน นำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนปฏิบัติงานในภาคเรียน หรือปี การศึกษาต่อไป และมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมิน จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา อาริยา ดวงเทพ (2563.บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราชการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนก ตามตัวแปร อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์ ในหน้าที่ตำแหน่งการปฏิบัติงานของผู้บริหาร 3) เพื่อ เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน จำแนกตามตัวแปร ประเภทและขนาดของโรงเรียน 4) เพื่อ ศึกษาปัญหาและขอเสนอแนะเกี่ยวกับการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบบประมาณค่าที่มีค่าความ เชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .882 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยปรากฏว่า ผล การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับดีมาก ผลการ เปรียบเทียบการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามตัวแปรอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในหน้าที่ตำแหน่ง การปฏิบัติงาน พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน

3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดของ สถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พิทักษ์ ดวงอาสงค์ (2558. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเพื่อศึกษาแนว การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคายเขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 327 คน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน ของการ มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อยสภาพความต้องการมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมาก และแนวทางการมีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ยังจำเป็นต้องพัฒนาในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านการดำเนินงาน

ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับ มยุรี ธาณีโต (2561) ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานครการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 76 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .27 - .72 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษา อยู่ในระดับน้อย 2.ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายที่39 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานและ ขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการ จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่39 สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรดำเนินการดังนี้ เชิญ วิทยากรมืออาชีพมาชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องเตรียมพร้อม ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน นำผลการประเมินไปใช้ จัดทำแผนปฏิบัติงานในภาคเรียน หรือปี การศึกษาต่อไป และมีกรวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมิน จำแนก ตามมาตรฐานการศึกษา

## สรุปผล

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 166 คิดเป็นร้อยละ50 และครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพ จำนวน 166 คิดเป็นร้อยละ50 และเมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 56 โรง คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 84 โรง คิดเป็นร้อยละ 50.60 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 26 โรง คิดเป็นร้อยละ 15.70

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา

3.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดสร้งรายงานผลการประเมินตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

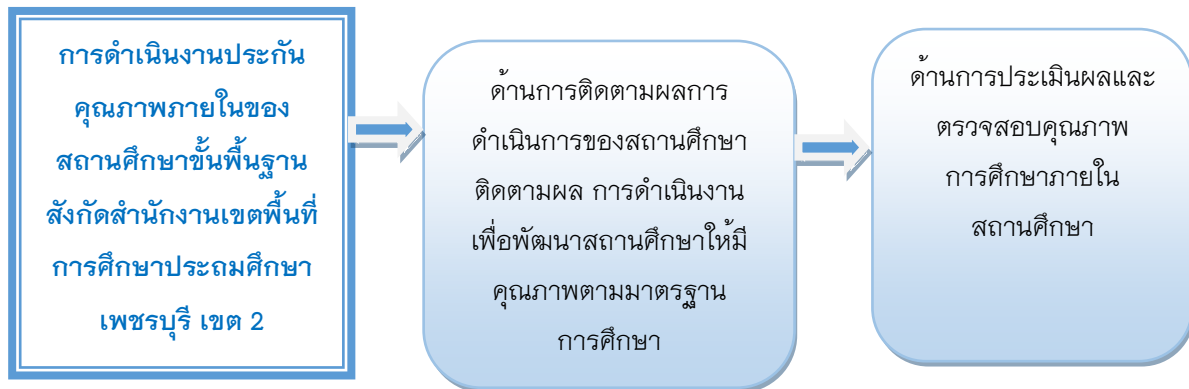
### ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องกำหนดการใช้งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยประกอบด้วยจากผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย
3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการตามแผนประกอบด้วย การสร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและกำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยเน้นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่หลากหลาย
4. ควรศึกษาในด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จากงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านว่าสถานศึกษาควรการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานกำหนดให้มากยิ่งขึ้น
5. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ตรงตามกำหนดเวลาของต้นสังกัด
6. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และค่าเป้าหมาย เสนอคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้ความเห็นชอบ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 6 ด้าน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสะท้อนให้เห็นอุปสรรคที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกัน หลีกเลี้ยงหรือป้องกันปัญหาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

## องค์ความรู้ใหม่



การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาติดตามผล การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา

## References

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- การประกันคุณภาพภายใน. (2553). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2553, จาก<http://moe.go.th/> (2553). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2553, จาก :
- จำนงค์ จันวิจิตร. (2559). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
- น้อยนัตตา มีศรี. (2559). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม อ้วนกันยา. (2563). ได้ทำการศึกษา เรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- มยุรี ธาณีโต. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 39 สังกัดกรุงเทพมหานครการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่39 สังกัดกรุงเทพมหานคร

- รจนา แก้วตา. (2561). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เรวัต ชำนาญเท. (2559). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามวงจรคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรรณภา นันทะแสง. (2564). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วันทนา เนื่องน้อย. (2559). การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. ภาควิชาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สายใจ ใฝ่จิต. (2558). แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนโกสัมพีนครวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). หลักการและวิธีการการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544). แนวการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). รายงานการปฏิรูปการศึกษาต่อประชาชน. กรุงเทพฯ: แอนด์พลัสลิซซิ่ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุพิชญา กลิ่นนุรักษ์. (2559). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
- อมรรันต์ ไชยตะมาตย์. (2562). ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.
- อารียา ดวงเทพ. (2563). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Karpetrovic, Stanislav. (2003). Quality Assurance in the University system (ISO 9001). Ph.D Thesis of University of Manitoba Canada.
- Nailor, Patricia Cook. (2001). "Deveioping School Counselors as Chang Agents for School of Tommorrow," Dissertation Abstracts International. AAT9941907.